

IV SHO‘BA
YOSHLARNI BARKAMOL RUHDA TARBIYALASH –
BARQAROR TARAQQIYOT OMILI.

YANGI O‘ZBEKISTON BARPO ETISHDA YOSHLARNI FALSAFIY
BILIMLAR BILAN QUROLLANTIRISH ZARURIYATI

N.E.Muhammadiyev

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti,
falsafa.f.n., professor

S.N.Muhammadiyeva

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston
Milliy Universiteti, o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ilmiy maqolada Yangi O‘zbekistonni barpo etishda yoshlarga falsafiy bilim berishning o‘rni va ahamiyati, ularni ommalashtirishning zamonaviy shakllari haqida fikrlar bildirilib, falsafiy fanlarni ta’lim muassasalarida o‘qitish masalasi yangicha tasnif qilingan holda ularning obyekt va predmeti aniqlab, amaliyotga joriy qilish bo‘yicha taklif va tavsiyalar berilgan.

Kalit so‘zlar

Yangi O‘zbekiston, Yangi O‘zbekiston orzusi, falsafa, falsafiy bilimlar, tabiat, tibbiyot, siyosat, iqtisodiyot, texnika va texnologiya, g‘oyalar, tarix, huquq falsafasi, ma’niyatshunoslik, axloqiy, estetik, ekologik, jinsiy, iqtisodiy, huquqiy, diniy tarbiya.

Abstract

The scientific article expresses the role and importance of providing philosophical knowledge to young people in the formation of New Uzbekistan, modern forms of their popularization, and reclassifies the issue of teaching philosophical sciences in educational institutions, their object and subject. proposals and recommendations for their implementation were identified and given.

Key words

New Uzbekistan, dream of New Uzbekistan, philosophy, philosophical knowledge, nature, medicine, politics, economics, engineering and technology, ideas, history, philosophy of law, semantics, moral, aesthetic, environmental, sexual, economic, legal. , religious education.

Yangi O‘zbekistonni barpo etishdan maqsad, kelgusida O‘zbekiston xalqining “erkin va farovon yashash”[1;24b]ini ta’minlashdan iboratdir. Ma’lumki, O‘zbekistonda “jamiyatning iqtisodiy negizini xilma-xil shakllardagi mulk va sog‘lom raqobatga asoslangan bozor iqtisodiyoti”[2;38b] tashkil etadi. Demak, bozor iqtisodiyoti mutaxassis kadrlarni tayyorlash borasida birinchi bo‘lib “talab va taklif” masalasini hal etishni talab qiladi. Talabga javob beradigan mutaxassis kadrlarni tayyorlash xar qanday ta’lim muassasalarining birinchi navbatdagi vazifasi hisoblanadi. Mana, shu zaruriyatni hisobga olgan holda falsafiy bilimlardan dars beruvchi mutaxassis kadrlarni tayyorlash uchun quyidagilarni taklif qilaman.

Birinchi taklifim. Toshkent shahrida “O‘zbekiston falsafiy bilim va sotsiologik tadqiqotlar universiteti”ni ochish maqsadga muvofiqdir. Bunda mamlakatimizda mavjud bo‘lgan oliy ta‘lim va professional ta‘lim, texnikum, kollejlarning shu soha bo‘yicha mutaxassislariga bo‘lgan talablaridan kelib chiqqan holda, ya‘ni ularning buyurtmalari asosida (kvotalar ajratish orqali) kadrlarni tayyorlashni yo‘lga qo‘yish kerak bo‘ladi.

Shu bilan bir qatorda: “O‘zbekiston falsafiy bilim va sotsiologik tadqiqotlar universiteti”ning Samarqand, Farg‘ona, Nukus shaharlarida filiallarini ham ochish kerak. Bunday filialli yondashuv tashkiliy jihatdan falsafiy fanlarga mutasaddilarning subyektiv “texnokratik” qarashlariga asoslangan xatti-harakatlarining oldini oladi.

Universitetda quyidagi fakultetlar va kafedralar bo‘lishi maqsadga muvofiqdir.
Falsafa fakulteti.

1. Kafedralar: 1. Ontologiya va gnoseologiya, mantiq kafedراسi.
2. Tarix falsafasi va falsafa tarixi kafedراسi.
3. Fuqarolik jamiyati va amaliy sotsiologiya, ijtimoiy ish fakulteti.

Kafedralar:

1. Fuqarolik jamiyati, huquqiy va ijtimoiy davlat kafedراسi.
2. Sotsiologiya va ijtimoiy ish kafedراسi.
3. Milliy g‘oya, ma‘naviyatshunoslik va dinshunoslik fakulteti.

Kafedralar:

1. Milliy g‘oya va ma‘naviyatshunoslik kafedراسi:
2. Etika va estetikasi, dinshunoslik kafedراسi.

Universitet ikki: bakalavriyat va magistratura bosqichlaridan iborat bo‘ladi.

Qanday fanlar o‘qitilishini kafedra a‘zolari belgilab oladi va DTS ni ishlab chiqadilar.

Ikkinchi taklifim. Barcha oliy o‘quv yurtlarida tahsil olayotgan bakalavriyat bosqichi talabalariga quyidagi majburiy bo‘lgan falsafiy fanlar o‘qitilishi shart.

Oliy o‘quv yurtlari uchun xalqaro nom va standartlarni inobatga olgan holda.

2.1. Falsafa fani. Oliy o‘quv yurtlarining mutaxassisligiga qarab. Masalan, kimyo, fizika, biologiya mutaxassisliklari uchun “Tibbiyot falsafasi; barcha texnika va axborot texnologiyalari mutaxassisliklari uchun” Texnika va informatsion texnologiyalar falsafasi”, filologiya mutaxassisliklari uchun “Adabiyot va til falsafasi”, pedagogika mutaxassisliklari uchun ta‘lim va tarbiya falsafasi”, huquqshunoslik mutaxassisliklari uchun “Huquq falsafasi”, tarix mutaxassisliklari uchun “Tarix falsafasi” shaklida o‘quv mashg‘ulotlari olib borilishi kerak.

- 2.2. Milliy g‘oya- taraqqiyot strategiyasi (G‘oyalar falsafasi).
- 2.3. Ma‘naviyatshunoslik
- 2.4. Sotsiologiya (Amaliy sotsiologiya).
- 2.5. Dinshunoslik
- 2.6. Kasb etikasi va estetikasi.

Uchinchi taklifim. O‘RQ-637-son 23.09.2020 y. “Ta‘lim to‘g‘risida” dagi qonuning 7 moddasida quyidagi: maktabgacha ta‘lim va tarbiya; umumiy o‘rta va o‘rta maxsus ta‘lim; professional ta‘lim; oliy ta‘lim; oliy ta‘limdan keyingi ta‘lim; kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish; maktabdan tashqari ta‘lim turlarining amal qilishi belgilab qo‘yilgan.

Bunda: Umumiy o‘rta ta’lim (I-XI sinflar) bosqichlari quyidagilardan iborat: boshlang‘ich ta’lim (I-IV sinflar); tayanch o‘rta ta’lim (V-IX sinflar); o‘rta ta’lim (X-XI sinflar)lardan iborat bo‘lib[3], ularda falsafiy-ma’naviy tarbiyaning quyidagi turlari o‘qitilishi maqsadga muvofiqdir. Masalan, quyidagicha:

1. Axloqiy tarbiya (1-sinf)
2. Estetik tarbiya (2- sinf)
3. Ekologik tarbiya (3- sinf)
4. Jismoniy tarbiya (4-sinf)
5. Kitobxonlik tarbiyasi(5-sinf)
6. Mehnat-hunar tarbiyasi (6-sinf)
7. Iqtisodiy tarbiya (7-sinf)
8. Tibbiy-jinsiy tarbiya(8-sinf)
9. Harbiy-vatanparvarlik tarbiyasi (9-sinf)
10. Diniy tarbiya (10-sinf)
11. G‘oyaviy-mafkurviy tarbiya (11-sinf)

To‘rtinchi taklifim. Professional kasb-hunar maktablari, texnikumlar va kollejlarda quyidagi falsafiy fanlar:

1. Axloqiy - ma’naviy-akseologik tarbiya (1-kurs).
 2. Falsafiy- g‘oyaviy- mantiqiy tarbiya (2-kurs)
- o‘quv fanlarini o‘qitish maqsadga muvofiqdir.

Beshinchi taklifim. Oliy ta’lim tizimida o‘qitiladigan falsafiy fanlarning obyektivi va predmetini belgilash haqidagi fikrlar:

1. Tabiatshunoslik falsafasi. Bu fizika, kimyo, biologiya, qishloq xo‘jaligining barcha tarmoqlari yo‘nalishlari bo‘yicha ta’lim olayotgan talabalarga o‘qitilishi kerak. Bunda asosiy e‘tibor globallashuv sharoitida fizika, kimyo, biologiya fanlari ichida yuz berayotgan o‘zgarishlarning yo‘nalishlarini anglash, qishloq xo‘jaligi sohasida bo‘layotgan tezkor o‘zgarishlarda tabiat va jamiyatning dialektik aloqadarligini to‘g‘ri aniqlash, ushbu fanlarning ichida va fanlar o‘rtasida sodir bo‘layotgan jarayonlarni falsafiy jihatdan bilish, ularning yangi qonuniyatlarini ochishda dialektika ilmining qonun va kategoriyalaridan foydalana bilishni o‘rganish, ularning istiqbollarni ko‘rsatib berish masalalarining metodologik asoslarini ishlab chiqish, amaliyotdagi o‘rnini aniqlash kabilarga qaratilishi zarur.

2. Texnika va texnologiyalar falsafasi. (Muhandislik falsafasi). Bu fan issiklik energetikasi; elektr energiyasi; gidroenergetika; metallurgiya; materialshunoslik texnologiyasi, mashinasozlik texnologiyasi; texnologik mashinalar; asbobsozlik, elektronika, to‘qimachilik, kimyoviy texnologiya, oziq-ovqat texnologiyasi kabi yo‘nalishlarda ta’lim olayotgan talabalarga o‘qitilishi kerak. Bunda asosiy e‘tibor texnika va texnologiyalarning jamiyat taraqqiyotida tutgan o‘rni, nanotexnologiyalarning paydo bo‘lishi, shakllanishi va rivojlanishi qonuniyatlari, ularning keltirib chiqaradigan oqibatlari, mamlakatimizning yangi texnika va texnologiyalarni yaratish borasidagi imkoniyatlari va uning voqelikka aylanishi, ularning mazmun va shakllari, texnologiyalarni yaratish borasida dialektikaning qarama- qarshiliklar birligi va kurashi, miqdor o‘zgarishlarining sifat o‘zgarishlariga o‘tishi, inkorni inkor kabi qonunlarining amal qilish mexanizmlarini yoritishga

qaratilishi lozim.

3. Axborot xavfsizligi va texnologiyalari falsafasi. Barcha matematika va informatika yoʻnalishi boʻyicha taʼlim olayotgan talabalarga oʻqitilishi kerak. Bunda asosiy eʼtibor axborotlarning jamiyat taraqqiyotida tutgan oʻrni belgilab olish, uning amal qilish qonuniyatlarini ochish, axborot xavfsizligini taʼminlashning nazariy va amaliy jihatlarini yoritish, dialektika qonun va kategoriyalarini axborot texnologiyalarining yangi avlodlarini yaratishda foydalana bilishning metodologik asoslarini ishlab chiqish va uni tushuntirib berish, axborot xurujlarining maqsad-muddaololini ochish, ularga qarshi kurash yoʻllarini koʻrsatib berish kabi masalalarga qaratilishi kerak.

4. Tibbiyot falsafasi. Barcha tibbiyot sohasidagi yoʻnalishlar: davolash ishi; tibbiy profilaktika ishi; stomatologiya, pediatriya; farmatsiya boʻyicha taʼlim olayotgan talabalarga oʻqitilishi kerak. Bunda asosiy eʼtibor tibbiyot fanining jamiyat hayotida tutgan oʻrni, kasalliklarning kelib chiqish sabablari, oqibatlarini, ularning oldini olish va davolash imkoniyatlari, tibbiy bilish va klinik tafakkurni shakllantirish muammolari, davolash usullarining dialektik nuqtayi nazardan klassifikatsiya qilish masalalari, sogʻlom turmush tarzini shakllantirish, aholining tibbiy madaniyatini shakllantirish va rivojlantirish qonuniyatlarini ochish masalalariga qaratilishi kerak. Ayniqsa, bu sohada dialektikaning qonun va kategoriyalarini qoʻllay bilish usullari bilan boʻlgʻusi shifokorlarni qurollantirish juda ham zarur.

5. Iqtisodiyot (raqobat) falsafasi. Bu barcha iqtisodiyot va xizmat koʻrsatish yoʻnalishlari: iqtisodiyot; menejment; marketing; biznes, moliya, bank ishi, soliqlar va soliqqa tortish; buxgalteriya hisobi, jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar boʻyicha taʼlim olayotgan talabalarga oʻqitilishi kerak. Bunda asosiy eʼtibor mamlakatimizda shakllantirilayotgan ijtimoiy yoʻnaltirilgan bozor iqtisodiyotining rivojlanish qonuniyatlarini ochish, ulardan foydalanish, mamlakat iqtisodiy tizimining ilmiy-falsafiy xaritasini yaratish, iqtisodiyotning tarmoqlari oʻrtasidagi funksional mantiqiy bogʻlanishlar, uni modernizatsiya qilish, davlatning investitsion siyosatini tushuntirib berish, odamlar oʻrtasida ishlab chiqarish va isteʼmol madaniyatini shakllantirish, moddiy va maʼnaviy ishlab chiqarish jarayonlarini uygʻun rivojlantirishning dialektik metodlarini ishlab chiqish, raqobatda iqtisodiy inqirozlarning kelib chiqish sabablarini bilish va undan chiqishning dialektik yoʻllarini aniqlab olish kabilarni metodologik jihatdan tushuntirib berishga qaratilgan boʻlishi kerak.

6. Huquq falsafasi. Barcha huquqshunoslik yoʻnalishi boʻyicha taʼlim olayotgan talabalarga oʻqitilishi kerak. Bunda asosiy eʼtibor huquqning kelib chiqishi, shakllanishi va rivojlanish qonuniyatlari, uning ontologik va gnoseologik asoslari, xukuqiy madaniyatni shakllantirishning nazariy va amaliy jihatlarini, huquq normalari buzilishining obyektiv va subyektiv sabablari, davlatning inson huquqlarini taʼminlash borasidagi siyosatining mohiyatini yoritish kabi masalalarga qaratilishi kerak.

7. Tarix falsafasi. Bu “Oʻzbekiston tarixi” fanining oʻrniga, uning mantiqiy davomi sifatida barcha oliy oʻquv yurtlari talabalariga oʻqitilishi kerak. Maʼlumki, tarixiy ong, tarixiy bilish, tarixiy xotira tarixiy sanalarni yod olish bilan emas, balki undan falsafiy xulosalar chiqarish, aniqlash sabablarini bilish masalalariga qaratilgan

bo‘lishi bilan muhim ahamiyat kasb etadi. Masalan, Amir Temur bobomizning qachon dunyoga kelib qachon bu dunyoni tark etgan sanalarni bilish bilan tarixiy ong shakllanmaydi, balki bu buyuk tarixiy siymolarning ona- Vatanimizning mustaqilligi, ozodligi va obodligi yo‘lida qanday xizmatlar qilganligining tub mohiyatini bilish bilan shakllanadi va rivojlanadi. Demak, oliy o‘kuv yurtlarida “O‘zbekiston tarixi” fanining o‘rniga “Tarix falsafasi” nomli yangi fanni joriy etish davri keldi. Bunda asosiy e’tibor talabalarning tarixiy ongini, tarixiy xotirasini, tarixiy g‘ururini shakllantirish va rivojlantirishda o‘zbek xalqining hayotida yuz bergan eng muxim tarixiy voqealarni, ayniqsa XX asrning yarmidan boshlab XXI asrda yuz berayotgan tarixiy voqealarga, xususan, mustaqil O‘zbekiston davlatining paydo bo‘lishi, uning jahonda tutgan o‘rnini, yaqin kelajakda jahondagi eng rivojlaigan davlatlar qatoridan joy olishining tarixiy ildiz, imkoniyat va salohiyatlarini tarixiylik va mantiqiylik nuqtayi nazaridan yoritishga qaratilgan bo‘lishi maqsadga muvofiqsir. Bu talabalar uchun eng qiziqarli fanlardan biri bo‘lib qoladi va ularni xushyorlikka o‘rgatadi.

8. Siyosat falsafasi. Bugungi kunda jahonda yuz berayotgan urushlar odamlarning siyosat masalasiga bo‘lgan qiziqishlarini kuchaytirib yubormoqda. Shuning uchun ham bunda asosiy e’tibor O‘zbekistonda siyosiy munosabatlarning shakllanishi, siyosiy ong, siyosiy madaniyat, geoiqtisodiyot va geosiyosat masalalarining metodologik asoslarini yoritish, O‘zbekistonning ichki va tashqi siyosatini uyg‘unlashtirish masalalariga qaratilgan bo‘lishi darkor.

9. Harbiy jang san’ati falsafasi. Barcha harbiy oliy o‘quv yurtlarining kursantlariga o‘qitilishi kerak. Bunda asosiy e’tibor mamlakatimiz mudofaa qobiliyatining ontologik va gnoseologik asoslarini yoritish, mudofaa va hujum uyushtirishda imkoniyat va voqelik, zarurat va tasodif, mazmun va shakl, mohiyat va hodisa, sabab va oqibat, alohidalik, xususiylik va umumiylik, butun va bo‘lak kabi dialektika qonun va kategoriyalarining talablarini bilish kabi masalalarni yoritishga qaratilishi kerak.

10. Ta’lim va tarbiya falsafasi. Bu pedagogika va psixologiya yo‘nalishi bo‘yicha, ya’ni: ona tili va adabiyoti; xorijiy tillar va adabiyoti; boshlang‘ich ta’lim; maktabgacha ta’lim; defektologiya, jismoniy tarbiya; mehnat ta’limi bo‘yicha ta’lim olayotgan talabalarga o‘qitilishi kerak. Bunda asosiy e’tibor ta’lim-tarbiyaning kelib chiqishi, shakllanishi va rivojlanish qonuniyatlarini ochishga, uni tushuntirib berishga; globallasuv sharoitida ta’lim-tarbiyaning differensiallashuvi va integrallasuvi jarayonlarining sabab va oqibatlarini yoritishga; ta’lim-tarbiyaning jamiyat ijtimoiy hayotdagi o‘rnini ilmiy dialektikaning qonun va kategoriyalari asosida yoritib berish; ta’lim-tarbiya ishlarini tashkil etishning kelgusidagi yo‘nalishlari, istiqbollari haqida ishonchli prognozlarni bayon qilish; davlatimizning ta’lim-tarbiya siyosatini izchil amalga oshirishning yangi usullarini ishlab chiqish masalalariga qaratilishi lozim.

11. Madaniyat va san’at falsafasi. Barcha madaniyat va san’at, dizayn yo‘nalishlari bo‘yicha ta’lim olayotgan talabalarga o‘qitilishi kerak. Bunda asosiy e’tibor madaniyat va san’atning kelib chiqishi, rivojlanish qonuniyatlari, san’atning kuchi, ilxomlantiruvchi ontologik va gnoseologik xususiyatlari, san’at asarlarini yaratishda mazmun va shakl, mohiyat va hodisa, imkoniyat va voqelik, zaruriyat va

tasodif kabi omillarni uygunlashtirish ishlarini bilish masalalariga qaratilishi lozim.

12. Kasb etikasi va estetikasi. Bu fan barcha o'quv yurtlari talabalariga mutaxassisliklaridan kelib chiqqan holda o'kitilishi kerak. Bunda asosiy e'tibor uchta narsaga: birinchidan, talabani egallayotgan mutaxassisligiga nisbatan qo'yilayotgan axloqiy va estetik normalarni egallashiga; ikkinchidan, esa bo'lg'usi mutaxassisning o'z kasbiy burchini, fuqarolik mas'uliyatini bajarish chogida o'zгалar bilan bo'ladigan chiroyli muloqat qilish qoidalarini bilishga; uchinchidan, o'zining qiyofasini va ish joyining qiyofasini nafosat bilan tashkil etish kabilarni bilishni o'rgatishga qaratilmog'i kerak. Chunki go'zallik olamni har xil balo-qazolardan qutqazadi, deydi xalqimiz.

13. Ma'naviyatshunoslik. Bu fan barcha o'quv yurtlari talabalariga o'qitilishi kerak. Bunda asosiy e'tibor ma'naviyatning kishi va jamiyat hayotidagi o'rni, uning amal qilish qonuniyatlari, ma'naviy faoliyat, ma'naviy tarbiyani tashkil etishning prinsip va normalari, shaxs va jamiyat ma'naviyatining mezonlari ma'naviy jasorat ko'rsatish usullari, moddiy va ma'naviy ishlab chiqarishni uygunlashtirishning vosita va omillari kabi masapalarga qaratilgan bo'lishi zarur.

13. Amaliy sotsiologiya. Bu fanning hozirgi kundagi ahvoli falsafa fanining "Ijtimoiy falsafa" degan qismi bilan sotsiologiya fani bitta narsaga aylantirilgan bo'lib, sotsiologiya deganda o'sha narsalarni takror bir oz qo'shimchalar bilan o'qitilmokda xolos.

Oliy o'quv yurtlarida bu fanni o'qitishni tubdan o'zgartirish kerak. Uni amaliyot bilan bog'lash kerak. Bu sohadagi takliflarim quyidagilardan iborat: Bu fanni "Sotsiologiya" deb emas, "Amaliy sotsiologiya" deb nomlash kerak. Bu fanning oldiga jamiyatimizning moddiy va ma'naviy hayotida bo'layotgan o'zgarishlarni aniq sotsiologik so'rovlar o'tkazish orqali bilishning metod, prinsip va qonuniyatlarini o'rganish, olingan natijalarni amaliyotga joriy qilish usullari va yo'llarini ishlab chiqish va o'qitish vazifasini qo'yish kerak. "Amaliy sotsiologiya" fanidan dars berayotgan barcha o'qituvchilar Respublika "Ijtimoiy fikr" jamoatchilik Markazi bilan bevosida aloqa o'rnatishlari zarur. Har bir institut ana shu fan o'qituvchilarining bevosita rahbarligida Mahallalardagi yashayotgan aholi o'rtasida yiliga kamida ikki marta jamiyat hayotining eng dolzarb masalalari bo'yicha sotsiologik so'rovlar o'rkazishi va natijalarini tegishli mutassadi organlarga yuborishlari yoki "Ijtimoiy fikr" va Respublika hamda Mahalliy matbuotda e'lon qilib borishlarini yo'lga ko'yish zarur. Bu "Xalq bilan bo'ladigan muloqot"ning ilmiy-amaliy asosini tashkil etishi kerak. Olingan natijalardan doktorlik dissertatsiyalarini yozishda foydalanishni yo'lga qo'yish ham davr talabidir.

14. G'oyalar falsafasi. Bu fan barcha oliy o'quv yurtlari talabalariga o'qitilishi kerak bo'lgan fanlardan biri hisoblanadi. Bunda asosiy e'tibor bunyodkor g'oyalarning jamiyat taraqqiyotidagi, xalklarning kundalik turmushidagi o'rni; vayronkor goyalarining kelib chiqish sabablari, ko'zlagan maqsad va mudaaolari, insoniyat boshiga solayotgan kulfatlari; jahonda kechayotgan goyaviy - mafkuraviy kurash, uning sabablari va keltirib chiqaradigan oqibatlari; o'zbek milliy mafkurasini xalq kalbi va ongiga singdirish mexanizmlarini izchil jorish etish, ayniqsa mafkuraviy immunitetni shakllantirishning zamonaviy metod va vositalarini ishlab chiqish va

amalda qo‘llash kabi masalalarga qaratilgan bo‘lishi kerak.

Oliy o‘quv yurtlarida “Falsafa” fanini mutaxassislik sohaslariga qarab o‘qitish:

1. Falsafa ilmining hayotiyligini ta’minlaydi va oxir-oqibatda nazariy-metodologik vazifasini bajarishga olib keladi.

2. Falsafa sohasida ilmiy izlanishlarning har tomonlama kengayishiga, mazkur sohalarda qanday ilmiy usullar va paradigmal yondashuvlar asosida tadqiqotlar olib borish yo‘llarini ko‘rsatib beradi.

3. Talabalarning ilmiy dunyoqarashini quruq dogmalar asosida emas, balki hayotiy haqiqatlar, ilmiy bashoratlar, evristik usullar orqali shakllantiradi va yangi cho‘qqilarni zabt etishga ilhomlantiradi.

4. Falsafa fanlarini bunday tarzda o‘qitishni tashkil etishning yana bir jihati, magistratura sohasini kengaytirishga imkoniyat yaratadi. Shu yo‘nalishlar bo‘yicha magistratura ochilsa, ushbu yo‘nalishlar bo‘yicha boshqa sohalardagi bakalavr mutaxassislar evaziga falsafa bo‘yicha magistratlarning yangi avlodini tayyorlash mumkin bo‘ladi. Bu esa o‘z navbatida turli soha vakillarining falsafa fani bo‘yicha doktorlik ishlarini olib borishga imkoniyat yaratib beradi. Shu asosda falsafa fanining boshqa fanlar uchun nazariy-metodologik asos vazifasini zamon talablariga muvofiq tarzda o‘tashiga olib keladi.

5. Gumanitar va ijtimoiy-iqgisodiy fanlarni shu tarzda o‘qitishni tashkil etish, ularni bevosita hayot bilan bog‘lab dogmatizm balosidan qutqazadi. Ularga hayotiy jon bagishlaydi.

6. O‘zbek falsafasi - xalqimizning o‘zligini anglashi, mavjud makon va zamondan joy topa olishi, milliy yuksalishi uchun ob-havodek zarur bo‘lgan ma’naviy ne’matdir. Bu ne’matni “vaysaqilik”dan, ”madhiyabozlikdan”, “ikkiyuzlamachilikdan”, “xushomadgo‘ylik”, “xo‘jako‘rsinlik”dan ozod qilib, haqiqiy mexnatkash, jafokash O‘zbekiston xalqining e’tiqodiga aylantirish har bir mard o‘zbek ziyolisining muqaddas burchidir.

Izoh: Shu tariqa birinchidan, falsafaning bakalavriat yo‘nalishini tugatganlar, o‘rta maktab, professional ta’lim, kasb-hunar texnikumlari, kollejlarda (ming afsuski, ular o‘z sohalari bo‘yicha ish topolmay yurishibdi); ikkinchidan, magistraturani tugatganlar esa oliy ta’lim muassasalarida dars berish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. To‘ldirilgan ikkinchi nashri.- Toshkent:” O‘zbekiston” nashriyoti,2022. –B.24.

2. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. Rasmiy nashr. – Toshkent: “ O‘zbekiston” nashriyoti,2023. –B.38.

3. (Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 24.09.2020 y., 03/20/637/1313-son; Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 21.04.2021 y., 03/21/683/0375-son, 12.10.2021 y., 03/21/721/0952-son; 29.11.2023 y., 03/23/880/0905-son; 01.02.2024 y., 03/24/901/0082-son)